

Kommissorium for Vestegnens Sundhedsforum – august 2020

Baggrund

Vestegnens Sundhedsforum blev dannet i 2006 som følge af strukturreformen og det udvidede ansvar på sundhedsområdet for kommunerne.

Vestegnen er et geografisk og befolkningsmæssigt sammenhængende område. Befolkningen på Vestegnen og Sydamerger deler langt hen ad vejen de samme vilkår, og kommunerne har mange fælles udfordringer, der skal løses i relation til sundheden. Med strukturreformen blev der behov for at opbygge viden og faglig sparring på sundhedsområdet og Vestegnens Sundhedsforum blev nedsat.

Siden er der sket mange ting på sundhedsområdet, herunder opbygning af samarbejdet mellem kommuner og regionen om blandt andet sundhedsaftaler og forløbsprogrammer. Vestegnens Sundhedsforum har fungeret under forskellige vilkår med fælles sekretariat i starten, og som ubemandet samarbejdsorgan siden hen. Sundhedsforum refererede fra starten til kredsen af socialdirektører, men denne kobling er i realiteten ikke gældende i dag. Planlægning af de enkelte møder sker på skift mellem kommunerne, herunder dagsordenen. Der sker ikke en tilbagemelding til direktørkredsen.

Deltagerkredsen i Sundhedsforum var oprindeligt sundhedschef eller en ledende medarbejder med ansvar for forebyggelsen på sundhedsområdet samt en fast suppleant fra hver kommune. I de senere år er deltagerkredsen blevet udvidet med flere praktikere fra kommunerne, og mindre repræsentation af sundhedschefer. Alle ni kommuner i Sydlyngen har gennem årene bakket op om og deltaget i møderne.

I notatet 'Vestegnens Sundhedsforum – et baggrundsnotat' er udviklingen nærmere beskrevet, herunder hvilke emner, der er arbejdet med og hvilke resultater samarbejdet har ført til.

Et af resultaterne har været samarbejdet 'Bliv en vinder uden tobak', som er udsprunget af en fælles ansøgning til satspuljemidler i Sundhedsstyrelsen. Efter satspuljemidlernes ophør besluttede de ni kommuner at fortsætte samarbejdet om forebyggelse af rygning/ en røgfri generation 2030 med en fælles projektleder finansieret af kommunerne. Indsatsen 'Bliv en vinder uden tobak' har en styregruppe primært bestående af sundhedscheferne fra kommunerne. Styregruppen refererer til kredsen af socialdirektører. Det er besluttet, at samarbejdet om en røgfri generation 2030 udvides til også at omfatte udmøntning af KKR-strategien om unges fysiske og mentale sundhed og at Rødovre kommune tilslutter sig samarbejdet.

På den baggrund har styregruppen for Bliv en vinder uden tobak igangsat en revision af kommissorium for Vestegnens Sundhedsforum med henblik på at sikre, at Sundhedsforum bedst muligt matcher kommunernes behov, herunder at der etableres en tæt konneks til indsatserne om en røgfri fremtid og udmøntning af KKR-strategien om unges fysiske og mentale sundhed.

Formål

Formålet med Sundhedsforum er at styrke dialogen, koordineringen og det strategiske samarbejde på sundhedsområdet, særlig i forhold til strukturel sundhedsfremme og borgerrettet forebyggelse – og med et særligt stærkt fokus på unge.

Samarbejdet mellem kommunerne om unges fysiske og mentale sundhed og en røgfri generation er politisk godkendt i alle kommunerne. Der er derfor en politisk forventning om synlige resultater af samarbejdet. Det betyder bl.a. at alle kommuner skal allokere ressourcer til indsatsen. Vestegnens Sundhedsforum skal understøtte dette. Det gælder både i forholdet mellem kommunerne, hvor der fortsat er brug for at lære af hinanden og opbygge viden.

Vestegnens Sundhedsforum skal også lette indgangen til kommunerne for eksterne parter, universiteter, fonde med flere, som har en interesse i at samarbejde og udveksle viden med en, flere eller alle kommuner om indsatser og projekter i relation til strukturel sundhedsfremme og borgerrettet forebyggelse, særlig i forhold til unge.

Opgaver

Sundhedsforum skal ultimo året udarbejde forslag til en årsplan for Sundhedsforums konkrete opgaver og faglige fokusområder i det kommende år. Styregruppen for 'Klar livet – uden røg og rusmidler' får årsplanen til orientering.

Årsplanen skal forholde sig til følgende opgaveområder:

- Sundhed på tværs, herunder hvordan kommunerne kan fremme samarbejdet om sundhed mellem forvaltningsområder, bl.a. gennem sundhedspolitikken, særlig i forhold til unges sundhed
- Kapacitetsopbygning¹ i forhold til sundhedsfremme, borgerrettet forebyggelse og unges sundhed og trivsel, herunder kompetenceudvikling og vidensdeling på tværs af kommuner og forvaltninger
- Forum for ideudveksling og igangsættelse af fælles projekter med flere eller alle kommuner og samarbejde med eksterne organisationer og fonde.

Fagligt fokus

For at sikre tæt konneks til indsatserne om røgfri generation og unges fysiske og mentale sundhed prioriteres faglige temaer efter nedenstående tabel. Celler markeret med **grøn** har første prioritet, **orange** andet prioritet.

Målgrupper/temaer	Tobak	Alkohol	Rusmidler	Mental sundhed	Digitale løsninger	Naturen			
Unge									
Børn									
Voksne									

Organisation

Hver kommune udpeger en fast repræsentant til Sundhedsforum. Dette kan f.eks. være en medarbejder med overordnet indblik i kommunens arbejde med strukturel sundhedsfremme og borgerrettet forebyggelse. Kommunerne kan afhængig af den aktuelle dagsorden til møderne deltage med flere medarbejdere udover den faste repræsentant. Desuden deltager projektlederen fra 'Klar livet – uden røg og rusmidler' i møderne.

Der afholdes 4 møder om året, evt. suppleret med digitale møder om særlige emner.

Planlægning og afvikling af møderne, herunder overblik over deltagere og bestilling af forplejning og mødelokale går på skift mellem kommunerne – efter alfabetisk rækkefølge.

Der er mulighed for at invitere eksterne oplægsholdere til de enkelte møder.

Der nedsættes en tværgående arbejdsgruppe på fire deltagere, som laver udkast til årsplan. Arbejdsgruppen samarbejder med 'mødekommunen' om dagsordenen for det enkelte møde. Arbejdsgruppen videreformidler anbefalinger fra Sundhedsforum til styregruppen med henblik på ledelsesmæssig behandling. Dette kan eksempelvis være nedsættelse ad-hoc arbejdsgrupper til at løse tidsbegrænsede konkrete opgaver.

Godkendt i august 2020

¹ Kapacitetsopbygning er den proces, hvorved individer og organisationer bliver i stand til at planlægge, implementere og evaluere effektiv sundhedsfremme og forebyggelse med henblik på at opnå en vedvarende ændring i praksis. Elementer i kapacitetsopbygning er bl.a. kompetencer, ressourcer, engagement, kultur, strukturer og politisk vilje.

Vestegnens Sundhedsforum – baggrundsnotat

Vestegnens Sundhedsforum har siden 2006 fungeret som et forum hvor sundhedschefer m.fl. har mødtes for at udvikle og koordinere fælles indsatser på sundhedsområdet. Kommissoriet er ikke justeret siden 2006. Der er sket meget på sundhedsområdet i den forgangne periode, og de ni kommuner, der deltager i Vestegnens Sundhedsforum er enige om, at der er behov for at opdatere kommissoriet for Sundhedsforms arbejde. I dette baggrundsnotat er udviklingen nærmere beskrevet, herunder hvilke emner, der er arbejdet med og hvilke resultater samarbejdet har ført til.

De første år i samarbejdet – styr på de nye sundhedsopgaver

Vestegnens Sundhedsforum blev dannet i 2006. Det var et forum under *Vestegnssamarbejdet*. *Vestegnssamarbejdet* omfattede samarbejde mellem Vestegnskommunerne på trafik og erhvervsområdet og nu også på sundhedsområdet. Det havde sekretariat på Ishøj Rådhus. Baggrunden for at inddrage sundhed hang sammen med nedlæggelsen af amterne og overførslen af den borgerrettede forebyggelse til kommunerne fra 1. januar 2007.

Som det var nævnt i kommissoriet for Vestegnens Sundhedsforum, så man Vestegnen som et geografisk og befolkningsmæssigt sammenhængende område. "Befolkningen på Vestegnen deler langt hen ad vejen de samme vilkår, og kommunerne har mange fælles udfordringer, der skal løses i relation til sundheden. Herudover er der behov for opbygning af viden og faglig sparring på sundhedsområdet. Det har givet grundlag for tættere koordinering og samarbejde på Vestegnen."

I kommissoriet var formålet beskrevet: "Formålet med Sundhedsforum er at styrke dialogen, koordineringen og det strategiske samarbejde på sundhedsområdet mellem kommunerne samt til centrale myndigheder og aktører om tværkommunale spørgsmål på sundhedsområdet. Planlægningen af fælles aktiviteter skal tage højde for, om opgaverne på sundhedsområdet løses i andre lokale regionale eller nationale fora eller instanser."

Sundhedsforum var sekretariatsbetjent og formandskabet gik på skift mellem kommunerne. Sundhedsforum refererede til socialdirektørerne på Vestegnen. Da Vestegnssamarbejdets sekretariat blev nedlagt fortsatte Sundhedsforum med møder 3 – 4 gange om året. Ansvaret for møderne går på skift mellem kommunerne.

Eksempler på emner diskuteret på møderne i 2006-8:

2006	2007	2008
Ung dialog (Komiteen for sundhedsoplysning) Amtssundhedsplejen Sundhedsprofiler Sundhedsaftaler Videndeling	Patientuddannelse på kronikerområdet Vestegnstillæg til sundhedsprofiler Børnesundhedsdatabase Metoder og værktøjer (evalueringsværktøjer)	Patientuddannelse - lær at leve med kronisk sygdom Forløbsprogrammer Projektudviklingsgruppe – forebyggelse og sundhedsfremme Indsatsområder fra sundhedsprofilen Temamøde om ulighed i sundhed Åbent hus Glostrup Hospital Videndeling

Fordelen ved Sundhedsforum var, at det gav et bredt forum, ud over socialdirektørkredsen, på tværs af kommunerne til at drøfte de nye opgaver på sundhedsfremmeområdet. Det blev f.eks. drøftet, hvordan man kunne lave en samlet indsats på patientuddannelsesområdet. Først blev det i form af "Lær og leve med kronisk sygdom". Senere førte det i et samarbejde med de praktiserende læger og regionen til en ansøgning om "Kronikermidler" i perioden 2010 – 12. Her blev indført KOL- og diabetesrehabilitering i alle Vestegnskommuner med opfølgende evaluering. Der blev også lavet temamøder om fælles strategier vedrørende sundhed og image.

Der skete efterhånden det, at en del af de emner, der blev taget op, og aktiviteter der blev igangsat, blev "indfanget" af andre fora. Kommunernes input til regionernes sundhedsprofilundersøgelser blev lagt i en referencegruppe med kommunale repræsentanter. KOL- og diabetesrehabiliteringen blev en del af de fire-årige sundhedsaftaler mellem region, kommuner og almen praksis. Det blev her samordningsudvalgene, der fik ansvaret for at føre sundhedsaftalerne, og rehabilitering på KOL, diabetes, kræft, hjerte/kar og lænderyg området, ud i livet.

Anden fase – mange nye fælles projekter

Sundhedsforums funktion blev på den måde "slanket", så funktionen kom til at handle om at udveksle erfaringer på tværs af kommunerne og komme med ideer til områder, som burde udvikles mere. Der var imidlertid blevet indsamlet viden og erfaringer med hensyn til måder at arbejde sammen på kommunerne imellem. Vestegnens Sundhedsforum fortsatte i årene frem med mange forskellige tiltag. Her nævnes nogen af dem:

- **Shared Care – senere Sundhedsfællesskabet:**

Med afsæt i indsatsen i Vestegnensprojektet og det særlige fokus på sårbare borgere blev der søgt penge til projektleder og etableret et nyt projekt, som inddrager både den kommunale og den regionale psykiatri. Der blev udviklet en shared care model, som faciliterer og optimerer samarbejdet mellem almen praksis og Distriktpsykiatrien i Glostrup, Brøndby og Albertslund kommuner. Der blev også gennemført en såkaldt Psykel-tur til Skagen, hvor borgere fra psykiatrien kunne deltage sammen med personale. Der blev udarbejdet en rapport over dette. Som en fortsættelse af indsatsen opstod Sundhedsfællesskabet mellem fire kommuner (Rødovre, Glostrup, Albertslund og Høje-Taastrup), med en daglig leder og gratis fritidsaktiviteter for sårbare borgere. Dette er i fortsat udvikling og der er netop blevet ansat en Fritidskoordinator, der også skal hjælpe borgerne videre i det etablerede fritidsliv.

- **Sundhedsformidlere på Vestegnen** – 6 kommuner under Vestegnens Sundhedsforum (Brøndby, Høje-Taastrup, Albertslund, Glostrup, Hvidovre og Tårnby) gik sammen om at uddanne og etablere et korps af sundhedsformidlere med kultur- og sprogmæssige baggrunde, som kunne dække de etniske minoriteter i befolkningen. Samarbejdet varer til og med 2020, hvorefter de fleste af kommunerne fortsætter indsatsen med deres lokale sundhedsformidlere og samarbejder mere uformelt uden fælles koordinator.

- **Samarbejde med ungdomsuddannelserne** – om euforiserende stoffer. På baggrund af rapport om tobak alkohol og stoffer på erhvervsskoler inviterede Vestegnens Sundhedsforum alle ungdomsuddannelser på Vestegnen og Sydamerger til dialogmøder om unges sundhed. På baggrund af disse dialogmøder blev der etableret kursus for lærere på erhvervsskoler om euforiserende stoffer. Ungdomsuddannelserne ville gerne fortsætte samarbejdet, men erkendte også, at de stod meget forskellige steder, og derfor havde meget forskellige behov – f.eks. også hvad angik politikker og rammer.

- **Ansøgning angående udvikling af undervisningsmateriale** Der blev udbudt en pulje, til projekter om udvikling af undervisningsmateriale om hash-forebyggelse. Kommunerne i Vestegnens Sundhedsforum søgte i samarbejde med KABS. Desværre blev ansøgningen ikke imødekommet.

- **Ansøgning og bevilling af midler fra Sundhedsstyrelsen til Storrygerprojektet 'Røgfri på tværs'** (alle 9 kommuner, praktiserende læger og hospitaler på Vestegnen og Sydamerger). Ansøgningen blev imødekommet, og der blev ansat fællesprojektleder, samt projektmedarbejdere i hver kommune (deltid). Resultaterne fra Røgfri på tværs er markante i forhold til både rekruttering og stoprater. Indsatsen blev vinder af Den Gyldne Tråd 2020. Projektet blev efter projektperioden fortsat som Bliv en vinder uden tobak, hvor fokus i høj grad har været forebyggelse af rygning blandt børn og unge. En målrettet indsats har medført røgfri skoletid i langt de fleste af/alle kommunernes skoler.

- **Fra 'Bliv en vinder uden tobak' til 'Klar livet – uden røg og rusmidler'**

Socialdirektørkredsen ønskede en udvidelse af indsatsen for unge, så den bredt skal omhandle fysisk og mental sundhed for unge. Med KL Hovedstadens udspil om 'Sundhedsstrategi for unges fysiske og mentale sundhed' fik oplægget yderligere vind i sejlene – og ligger nu til politisk behandling i de enkelte kommuner. I flere kommuner har man allerede vedtaget at tilslutte sig 'Klar livet' og samarbejdet udvides højst sandsynligt til også at omfatte Rødovre Kommune – altså 10 kommuner i tæt samarbejde med ungdomsuddannelserne og fritidslivet i området.

Der er ingen tvivl om, at de mange erfaringer med fælles projekter i forskellige former for vestegnssamarbejde har været med til bane vejen for et hurtigere og mere effektivt samarbejde kommunerne imellem i nye projekter, og at Vestegnens Sundhedsforum har spillet en væsentlig rolle.

Emner på møder i perioden fra 2009- 2020

2009	<ul style="list-style-type: none"> • Sundhedsøkonomi- ledelsesinformation -tværsektoriel sammenhæng • Sundhed på dit sprog – oplæg • Motion og bevægelse • Lægedækning på Vestegnen
2010	<ul style="list-style-type: none"> • Samarbejde med arbejdsmarkedsområdet • Lær at leve med kronisk sygdom – drøftelse af evalueringsrapport • Sundhedsprofil – Besvarelsesprocenter og tiltag for at øge disse, resultater og evt. afledte tiltag i de enkelte kommuner • Alkoholforebyggelse – samarbejde med projektet Fælles Kommunal Alkoholindsats og Lænkeambulatorierne (nu: Novavi). • Hygiejnetema - information om Komitéen for infektionskontrol og hygiejne • Drøftelse af behov for erfa-møder for Vestegnens Sundhedskoordinatorer
2011	<ul style="list-style-type: none"> • Hygiejne netværk uddannelse af fagpersoner. Bl.a. fokus på skoler og daginstitutioner. MRSA-infektioner (multiresistente bakterier) • Konkrete tiltag på alkohol området med udgangspunkt i oplæg af Adam Holst om alkohol-projekt lavet i samarbejde i 3 kommuner: Holbæk, Sorø og Kalundborg. Drøftelse af evt. fælles initiativer. • Samarbejde om sundhedsaftaler – sætte dagsorden til Samordningsudvalgsmøder. • Udveksling af status for sundhedspolitikker og sundhedsstrategier i de enkelte kommuner.
2012	<ul style="list-style-type: none"> • Samarbejde om sundhedsformidler korps • Beslutning om at være et fagligt netværk og sparringspartnere og evt. fødselshjælpere ved eventuelle fælles idéer/indsatser/projekter. De områder vi prioriterede ved mødet i november 2011 var: Det nære sundhedsvæsen på Vestegnen, Strukturelle forebyggende indsatser, Børn og unge 0-25 år.
2013	<ul style="list-style-type: none"> • Gensidig information om den nye forebyggelsesenhed på Hvidovre hospital og indsatserne i kommunerne • Sund dialog – webaseret dialogredskab mellem borger og fagpersoner • Planlægning af temadag om alkohol 'fra pakke til praksis' v. KL's center for forebyggelse i praksis. • Sundhedsprofil 2013 – svarprocenter mv.
2014	<ul style="list-style-type: none"> • Det nære sundhedsvæsen og Forebyggelsespakkerne. Hvordan omsættes de i kommunerne – og hvordan bruges de på tværs af fagområder og forvaltninger? • Sundhedsprofil 2013, udkommet i 2014 – fælles problemstillinger på Vestegnen. Nye tendenser? • Strukturel forebyggelse. SST. oplæg Sundhed på tværs • Præsentation af Fars Køkkenskole (Vallensbæk • Ansøgning og bevilling af midler fra Sundhedsstyrelsen til Storrygerprojektet Røgfri på tværs (alle 9 kommuner, praktiserende læger og hospitaler på Vestegnen og Sydamerger).
2015	<ul style="list-style-type: none"> • Samarbejde med forebyggelsesenheden på Hvidovre Hospital • Samarbejde med ungdomsuddannelser på baggrund af rapport om tobak alkohol og stoffer på erhvervsskoler. Medførte dialogmøder og kursusafvikling for lærere på erhvervsskoler • Tobaksforebyggelse for gravide – temadag mv. • Samarbejde på baggrund af resultat fra sundhedsprofil 2013 – arbejdsgruppe om mental sundhed • Evaluering og revitalisering af Sundhed på dit sprog (6 kommuner). <p>Muligt samarbejde med Netdoktor</p>
2016	<ul style="list-style-type: none"> • Ansættelse af fælles projektleder og projektmedarbejdere for Storrygerprojektet • Sundhedsprofil for Kronisk Sygdom – oplæg ved forskningscenter for forebyggelse og sundhed • Tilbud til borgere med stress og depression i de enkelte kommuner • Peer mentor ordning v. indvandrermedicinsk Klinik, Hvidovre hospital -samarbejde med sundhed på dit sprog. 18 af vestegnens sundhedsformidlere har fået diplom på, at de nu er 'Peer Mentor'. To er ved at bliver koblet op på borgere fra Indvandrermedicinsk Klinik på Hvidovre Hospital. • Tiltag i relation til KL's udspil Sammen om sundhed og evt. rammepapirer for somatik og

	<ul style="list-style-type: none"> • psykiatri. • Mænds mødesteder – information om Forum for mænds sundhed. • Oplæg fra KL om udspillet Sammen om sundhed – og bud på kommunernes opgaver i den forbindelse • 'Det gode ungdomsliv' – arbejdsgruppe • Boblberg – borger-til borger platform, som kommunerne betaler for at borgerne kan anvende. • Sygdomsbyrden i Danmark- rapport drøftelse af strategier
2017	<ul style="list-style-type: none"> • Sundhedsidræt • Oplæg og samarbejde med Kræftens Bekæmpelse – unge og røg • Samarbejde omkring nationale kampagner • Afklarende sundhedssamtaler – implementeringserfaringer • Sund i Naturen • Ældres madglæde • Ungdomsprofilundersøgelse 2017 • Rapport om Kommunale merudgifter ved kronisk sygdom • Sundhedstjek – omkostningseffektive?
2018	<ul style="list-style-type: none"> • Partnerskabet Røgfri Fremtid • Den nationale diabetesbehandlingsplan – er der brug for samarbejde? • Resultater fra Sundhedsprofil 2017 – fokuspunkter på tværs af kommunerne? Bl.a. unges sundhed. • Forebyggelse for fremtiden – KL's forebyggelsesudspil • Tobaksfri skoler • Frivilligt drevne sundhedsaktiviteter
2019	<ul style="list-style-type: none"> • Forebyggelse af fedme og overvægt – oplæg fra KU Science og fælles erfaringsudveksling • Komiteen for Sundhedsoplysning om Lær at tackle angst og depressions- kurserne og evidensen bag. • ABC for mental sundhed – kan effekten måles? Hvilke erfaringer der er i kommunerne med dette koncept? • Pårørende-tema
2020	<ul style="list-style-type: none"> • Arbejde med revision af kommissorium igangsat. • Møder i foråret aflyst pga. corona-pandemi

Udarbejdet af en arbejdsgruppe bestående af Marie Friis Rosschou, Hvidovre, Lars Ole Andersen, Brøndby, Mette Nielsen, Glostrup og Helle Stuart, projektleder, juni 2020